

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 19. juuni 2024
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2024/0076(NLE)

8418/2/24
REV 2

POLCOM 132
FDI 38
ENER 163

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema:	NÕUKOGU OTSUS, mis käsitleb energiaharta lepingu III osast tulenevate soodustuste tegemisest keeldumist liidu poolt juriidilisele isikule, mille omanikeks on või mida kontrollivad Venemaa Föderatsiooni või Valgevene Vabariigi kodanikud, ning energiaharta lepingu tähenduses investeeringule, mille on teinud Venemaa Föderatsiooni või Valgevene Vabariigi investor
--------	---

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2024/...,

...,

**mis käsitleb energiaharta lepingu III osast tulenevate soodustuste tegemisest keeldumist
liidu poolt juriidilisele isikule, mille omanikeks on või mida kontrollivad
Venemaa Föderatsiooni või Valgevene Vabariigi kodanikud,
ning energiaharta lepingu tähenduses investeringule,
mille on teinud Venemaa Föderatsiooni või
Valgevene Vabariigi investor**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku
koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 23. septembri 1997. aasta otsust 98/181/EÜ, ESTÜ, Euratom,
mis käsitleb energiaharta lepingu ning energiakasutuse tõhustamist ja sellega seotud
keskkonnaküsimusi käsitleva energiaharta protokolli sõlmimist Euroopa ühenduste poolt¹, eriti selle
artikli 3 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

¹ EÜT L 69, 9.3.1998, lk 1.

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis energiaharta lepingu (edaspidi „leping“) nõukogu ja komisjoni otsusega 98/181/EÜ, ESTÜ, Euratom ja see jõustus 16. aprillil 1998.
- (2) Lepingu artikli 17 lõike 1 kohaselt jätab iga lepinguosaline endale õiguse keelduda lepingu III osast tulenevate soodustuste kohaldamisest juriidilisele isikule, kui sellise juriidilise isiku omanikeks on või seda kontrollivad kolmanda riigi kodanikud ja kui sel juriidilisel isikul ei ole märkimisväärset majandustegevust selle lepinguosalise territooriumil, kus ta on asutatud.
- (3) Lepingu artikli 17 lõike 2 punkti b kohaselt jätab iga lepinguosaline endale õiguse keelduda lepingu III osast tulenevate soodustuste kohaldamisest investeeringule, kui keelduv lepinguosaline teeb kindlaks, et investeering on sellise kolmanda riigi investori investeering, mille suhtes keelduv lepinguosaline võtab vastu või jätab kehtima meetmed, mis keelavad tehingud selle riigi investoritega või mida rikutaks või millest hiilitaks kõrvale, kui kõnealuse riigi investoritele või nende investeeringutele tehtaks lepingu III osas sätestatud soodustusi.

- (4) Liit on järk-järgult kehtestanud Venemaa Föderatsiooni vastu piiravaid meetmeid, mis olid alguses mõeldud vastusena Krimmi ja Sevastopoli ebaseaduslikule annekteerimisele ning Ukraina sihilikule destabiliseerimisele. Liit laiendas piiravaid meetmeid vastuseks valitsuse kontrolli alt väljas olevate Ukraina Donetsk ja Luhanski „oblastite“ iseseisvuse tunnustamisele ning korraldusele viia neile aladele Venemaa relvajõud. Vastuseks Venemaa Ukraina-vastasele agressioonisõjale laiendas liit piiravaid meetmeid märkimisväärselt.
- (5) Samal ajal on laiendatud Valgevene suhtes liidu kehtestatud piiravaid meetmeid vastuseks Valgevene osalemisele Venemaa Ukraina-vastases agressioonisõjas.
- (6) Ei Venemaa Föderatsioon ega Valgevene Vabariik ole lepingu osalised. Nende riikide investorid saaksid aga proovida kasutada lepinguosalise territooriumil asutatud juriidilisi isikuid, et väita, et liit või selle liikmesriigid on toiminud vastuolus lepingus sätestatud investeeringute kaitse kohustustega, ning seega algatada investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise menetluse liidu või selle liikmesriikide vastu.
- (7) Liidu ja selle liikmesriikide tegevus on kooskõlas lepingu ja muude asjakohaste kokkulepetega ning selliste meetmetega seotud nõuded on kohaldatavate õigusaktide ja üldise rahvusvahelise õiguse kohaselt igal juhul välistatud. Sellest olenemata on asjakohane astuda täiendavaid menetluslikke samme, et vältida lepingu alusel investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise menetlusi, mille Venemaa Föderatsiooni või Valgevene Vabariigi kodanike omandis või kontrolli all olevad juriidilised isikud algatavad liidu või selle liikmesriikide vastu.

- (8) Lepingu artikkel 17 võimaldab lepinguosalistel keelduda lepingus sisalduvate investeeringute kaitse sätete kohaste soodustuste kohaldamisest selliste kolmandate riikide investorite suhtes, kes püüavad lepingut kuritarvitada, esitades investeeringutega seotud nõudeid eespool nimetatud olukordades („soodustuste tegemisest keeldumine“).
- (9) Asjakohane on tugineda lepingu artikli 17 lõikele 1 seoses juriidilise isikuga, mille omanikeks on või mida kontrollivad Venemaa Föderatsiooni või Valgevene Vabariigi kodanikud ja millel ei ole märkimisväärt majandustegevust selle lepinguosalise territooriumil, kus ta on asutatud. Samuti on asjakohane tugineda lepingu artikli 17 lõike 2 punktile b seoses lepingu tähenduses investeeringuga, mille on teinud Venemaa Föderatsiooni või Valgevene Vabariigi investor kõnealuses sättes kirjeldatud asjaoludel.
- (10) Soodustuste tegemisest keeldumist vastavalt lepingu artiklile 17 peaks rakendama komisjon, levitades energiaharta konverentsil käesoleva otsuse lisas esitatud deklaratsiooni liidu ja kõigi asjaomaste liikmesriikide nimel, kes on lepinguosalisel või kes on endised lepinguosalisel, kelle territooriumil lepingut selle artikli 47 lõike 3 kohaselt jätkuvalt kohaldatakse.
- (11) Käesolev otsus ei piira liidu, Euratomi ega kõigi liikmesriikide õigust tugineda investori või investeeringu puhul eraldi ja mis tahes sobival ajal lepingu artiklile 17,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liit keeldub energiaharta lepingu artikli 17 lõike 1 alusel lepingu III osast tulenevate soodustuste kohaldamisest juriidilisele isikule, mille omanikeks on või mida kontrollivad Venemaa Föderatsiooni või Valgevene Vabariigi kodanikud ja millel ei ole märkimisväärset majandustegevust selle lepinguosalise või endise lepinguosalise territooriumil, kus ta on asutatud.
2. Liit keeldub energiaharta lepingu artikli 17 lõike 2 punkti b alusel kõnealuse lepingu III osast tulenevate soodustuste kohaldamisest investeeringule, mille on teinud Venemaa Föderatsiooni või Valgevene Vabariigi investor kõnealuses sättes kirjeldatud asjaoludel.

Artikkel 2

Komisjon jõustab liidu nimel käesoleva otsuse, levitades energiaharta konverentsil lisas esitatud deklaratsiooni.

....

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA

DEKLARATSIOON

**Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom)
ning Belgia, Bulgaaria, Tšehhi, Taani, Saksamaa, Eesti, Iirimaa, Kreeka, Hispaania,
Prantsusmaa, Horvaatia, Itaalia, Küprose, Läti, Leedu, Luksemburgi, Malta, Madalmaade,
Austria, Poola, Portugali, Rumeenia, Sloveenia, Slovakkia, Soome ja Rootsi nimel**

Euroopa Liit, Euroopa Aatomienergiaühendus (Euratom) ja eespool nimetatud liikmesriigid, kes on või on olnud energiaharta lepingu (edaspidi „leping“) osalised, keelduvad lepingu III osast tulenevate soodustuste kohaldamisest

- 1) vastavalt lepingu artikli 17 lõikele 1 juriidilisele isikule, mille omanikeks on või mida kontrollivad Venemaa Föderatsiooni või Valgevene Vabariigi kodanikud ning kui sel isikul puudub märkimisväärne majandustegevus selle lepinguosalise või endise lepinguosalise territooriumil, kus ta on asutatud, ning
- 2) vastavalt lepingu artikli 17 lõike 2 punktile b lepingu tähenduses investeringule, mille on teinud Venemaa Föderatsiooni või Valgevene Vabariigi investor.

Liit ja selle liikmesriigid on võtnud vastu ja jätnud kehtima piiravad meetmed Venemaa Föderatsiooni vastu seoses Ukraina-vastase agressioonisõjaga ning Valgevene Vabariigi kui selles agressioonisõjas osaleja vastu. Piiravad meetmed hõlmavad meetmeid, mis i) keelavad tehingud Venemaa Föderatsiooni ja Valgevene Vabariigi investoritega ning ii) mida rikutaks või millest hoitaks kõrvale, kui lepingu III osast tulenevaid soodustusi kohaldataks nende riikide investorite või nende investeringute suhtes.
